

Uppdraget som god man för ensamkommande barn

VÄSTERÅS STAD
Överförmyndarnämnden

Uppdraget som god man för ensamkommande barn

Uppdraget som god man för ensamkommande barn skiljer sig från ett vanligt godmanskap på så vis att den gode mannen träder in som ställföreträdare i vårdnadshavares ställe. Detta innebär att den gode mannen har rätt att företräda barnet i samtliga angelägenheter av ekonomisk och personlig karaktär.

Godmanskapet är en tillfällig lösning i väntan på att barnet får sin asylansökan utredd. Om barnet blir beviljat uppehållstillstånd ska socialtjänsten utreda behovet av en särskilt förordnad vårdnadshavare, detta innebär dock inte att godmanskapet per automatik upphör vid ett beviljat uppehållstillstånd.

FÖRVALTNINGEN AV BARNETS EKONOMISKA ANGELÄGENHETER

Vad gäller den underåriges ekonomiska förhållanden ankommer det på den gode mannen att sörja för att eventuella tillgångar som barnet har med sig eller får här förvaltas på ett säkert och bra sätt. Den gode mannen ska i detta avseende företräda barnet vid öppnandet av bankkonto och hjälpa till vid köp av varor som inte täcks av barnets fickpengar, till exempel inköp av dyrare kläder och elektronikvaror.

En underårig som har fyllt 16 år får emellertid själv förfoga över vad han eller hon har förvärvat genom eget arbete. För personer som snart blir 18 år kan det bli aktuellt att företräda den underårige vid tecknandet av hyreskontrakt för bostadslägenhet.

Vidare ankommer det på den gode mannen att hjälpa till med att ansöka om olika former av ekonomiska bidrag, som exempelvis studiebidrag. Skulle barnet hamna i en rättslig tvist företräds det i de flesta fall av den gode mannen. Rör tvisten egendom som en underårig har förvärvat genom eget arbete får han eller hon dock själv föra talan. För det fall barnet företräds av den gode mannen i en tvist ankommer det på denne att bland annat ta ställning till om ett juridiskt biträde ska anlitas.

UPPGIFTEN ATT ANSVARA FÖR BARNETS PERSONLIGA FÖRHÅLLANDEN

Uppdraget som god man för ett ensamkommande barn består ytterst i att tillförsäkra barnet en trygghet tillvaro under dess första tid här i landet. Häri ligger emellertid inte att den gode mannen, i vart fall inte i denna egenskap, ska sköta den dagliga omvårdnaden och tillsynen av barnet. I uppdraget som god man ligger således inte att handla mat, tvätta kläder, skjutsa barnet till skolan eller liknande. Inte heller har den gode mannen någon försörjningsplikt gentemot barnet. Däremot ska han eller hon ha regelbunden kontakt inte bara med barnet utan också med till exempel det hem som barnet vistas i, den som företräder barnet i ett pågående utlänningsärende samt den skola som barnet

går i. Det ankommer på den gode mannen att aktivt se till att dessa och andra kontakter kommer till stånd och upprätthålls.

NÅGRA VIKTIGA HUVUDPUNKTER I ALLMÄNHET FÖR UPPDRAGET

Den gode mannen ska hålla regelbunden kontakt med barnet och med dem som har omedelbar insyn över dess boende och skolgång.

Den gode mannen ska stå i kontakt med socialnämnden i den kommun där barnet är placerat eller ska placeras och vid sådana kontakter lämna uppgifter om barnet och dess behov.

Den gode mannen bör hålla sig informerad om hur behandlingen av barnets ansökan om asyl eller uppehållstillstånd fortskrider och för det ändamålet stå i kontakt med den som utsetts till offentligt biträde för barnet.

Den gode mannen ska utöva ett avgörande inflytande över frågan om barnets boende.

Vid uppdragets fullgörande bör du som god man ta hänsyn tas till barnets synpunkter och önskemål, i den utsträckning som barnets ålder och utveckling kan ge anledning till.

ÅTGÄRDER SOM KRÄVER ÖVERFÖRMYNDARNÄMNDENS SAMTYCKE

För vissa av den gode mannens förvaltningsåtgärder krävs Överförmyndarnämndens samtycke. Det gäller främst köp och försäljning av fast egendom eller bostadsrätt, vissa placeringar i försäkringar, aktier och utlåning. Även för upptagandet av vissa lån för den omyndiges räkning krävs överförmyndarnämndens samtycke. Får den omyndige arv ska arvskitte upprättas och ges in till Överförmyndarnämnden för granskning och godkännande. Om nu nämnda situationer uppkommer bör du kontakta överförmyndarnämnden för ytterligare upplysningar.

SPÄRRADE BANKKONTON

Har den underårige kontanter som inte omedelbart behöver användas ska de göras räntebärande genom att sättas in på bank. Enligt lag ska den omyndiges bankkonton vara spärrade för uttag av den gode mannen. Undantag från spärrat konto kan och bör göras om medel av mindre slag för löpande levnadsomkostnader behöver hållas tillgängliga på ett transaktionskonto. Övriga konton ska således spärras, vilket du som god man med uppvisande av registerutdraget begär direkt hos banken. Bevis om spärrat konto ska därefter omgående sändas till Överförmyndarnämnden. Användning av spärrade medel får sedan begäras skriftligen hos överförmyndarnämnden. Normalt ger överförmyndarnämnden sitt tillstånd, om skälen för uttaget anses godtagbara. Den gode mannen får i sådant fall ett särskilt dokument, så kallat uttagsmedgivande, som denne får visa upp för banken.

REDOVISNINGAR SAMT ARVODE OCH ERSÄTTNING FÖR UPPDRAGET

Som huvudregel gäller att den gode mannen ska redovisa förvaltningen av den omyndiges egendom före den 1 mars varje år till Överförmyndarnämnden. En särskild redovisningsblankett för detta ändamål kommer att skickas till dig vid nästa årsskifte, om inte särskilda skäl föranleder att du befrias din skyldighet att lämna sådan redovisning. Vid eventuell befrielse från redovisningsplikten kommer du att få ett särskilt beslut från Överförmyndarnämnden.

Om du är god man för ett barn som söker asyl i Sverige kan arvode och ersättning sökas kvartalsvis, i samband med att en redogörelse för uppdraget lämnas in, enligt särskilda blanketter. Sådana blanketter får du i förekommande fall. För barn som fått uppehållstillstånd redogör den gode mannen för uppdraget en gång per år och arvode erhålls i samband med detta.

Om barnet får uppehållstillstånd

Som god man ska du hålla dig à jour med hur barnets ansökan hos Migrationsverket fortskrider. Om barnet får uppehållstillstånd är det viktigt att du så snart som möjligt meddelar Överförmyndarnämnden detta. I samband därmed önskar Överförmyndarnämnden också uppgift om det personnummer som tilldelats barnet. En god man enligt lagen om ensamkommande barn är endast avsedd som en tillfällig lösning. När barnet fått uppehållstillstånd är socialnämnden skyldig att utreda frågan om en särskilt förordnad vårdnadshavare ska tillsättas. Om en särskilt förordnad vårdnadshavare enligt föräldrabalken utses för barnet ska godmanskapet upphöra. Det är överförmyndarnämnden som fattar beslut om godmanskapets upphörande.

Om barnet fyller 18 år

När barnet fyller 18 år upphör godmanskapet utan särskilt beslut.

Överförmyndarnämndens tillsyn

Överförmyndarnämnden ska enligt lag utöva tillsyn över din verksamhet som god man. En god man har att omsorgsfullt fullgöra sina skyldigheter och alltid handla på det sätt som bäst gagnar den omyndige. Vidare gäller att den omyndiges medel i skäligen omfattning ska användas för hans eller hennes uppehälle, utbildning och nytta i övrigt. De medel som inte används för sådana ändamål ska placeras så att tillräcklig trygghet finns för deras bestånd och så att de ger skäligen avkastning. Gode män är också enligt lag skyldiga att föra räkenskaper över sin förvaltning och göra anteckningar om sina åtgärder i övrigt.

Kontakt

Postadress

Västerås stad
Överförmyndarnämnden
721 87 Västerås

Besöksadress

Port-Anders gata 3, T3

Kontaktcenter

021-39 00 00

E-postadress

overformyndaren@vasteras.se

Webbplats

www.overformyndarnamnden.se